

UCHWAŁA Nr XXXIX/306/2012

Rady Gminy Elk

z dnia 9 października 2012r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Elk na lata 2012-2014

Na podstawie art. 18 ust 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 z późn. zm./ oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust.2, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz.887 z późn. zm./ i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r.o pomocy społecznej/Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm./ Rada Gminy Elk uchwala, co następuje:

§1

Przyjąć do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Elk na lata 2012 - 2014 stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Elk

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2012 r.

Przewodniczący Rady Gminy Elk

Dariusz Kordys

*Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXIX/306/2012
Rady Gminy Ełk
z dnia 9 października 2012 r.*

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE EŁK na lata 2012 – 2014

Ełk 2012

SPIS TREŚCI:

<i>WSTĘP</i>	4
<i>I. Charakterystyka mieszkańców gminy Elk</i>	6
<i>II. Podstawa prawna</i>	8
<i>III. Cel główny oraz cele szczegółowe</i>	9
<i>IV. Problemy związane z realizacją zadań</i>	9
<i>V. Analiza SWOT</i>	12
<i>VI. Założenia programu</i>	13
<i>VII. Spodziewane efekty i rezultaty programu</i>	17
<i>VIII. Monitoring i ewaluacja</i>	17
<i>IX. Zespół tworzący program</i>	18

WSTĘP

Rodzina zaliczana jest do najstarszych struktur i instytucji społecznych.¹ Do zadań każdego rodzica zalicza się troskę o należyte wychowanie potomstwa. To od nich zależy dziecięce szczęście, zdrowie, radość. Rodzicielstwo powinno być świadome, czyli każda matka i każdy ojciec musi zdawać sobie sprawę, że jest za dziecko odpowiedzialny, za jego los oraz za właściwe postępowanie wobec niego. Dziecku, by odpowiednio i dobrze się wychowywało, należy zapewnić warunki umożliwiające maksymalny rozwój oraz przygotowanie do życia w społeczeństwie.² „Najkorzystniejszą sytuacją wychowawczą zarówno ze względów psychologicznych, jak i społecznych byłoby, gdyby rodzinie udało się spełniać różne, niekiedy szalenie trudne zadania, które wpisują się w naturę bycia rodzicem: matką lub ojcem. Do zadań tych zalicza się także proces przygotowania dziecka do odgrywania ról społecznych, w tym roli mężczyzny, ojca, kobiety, matki.”³

Ze względów na istniejące zagrożenia, jakie napotyka rodzina, w działaniach rządu, organizacji pozarządowych oraz społeczności lokalnej i wszystkich obywateli próba pomocy powinna być priorytetowa. W celu minimalizowania zjawisk patologicznych w rodzinach podejmowane działania powinny być skupione wokół: zapobiegania, ochrony oraz rehabilitacji i reintegracji.⁴

Rodziny, które nie potrafią poradzić sobie z potomstwem, gdy nie potrafią sprostać wymaganiom jakie stawia funkcja opiekuńczo - wychowawcza mogą poszukiwać pomocy w lokalnych instytucjach takich jak⁵ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Kierując się dobrem wspomnianych rodzin, powołano Zarządzeniem Wójta gminy Elk *Zespół ds. opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Elk*, którego zadaniem było opracowanie Programu podczas zajęć warsztatowych.

W myśl pomocy rodzinom, które nie wypełniają w prawidłowy sposób ww. funkcji powstał *Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Elk na lata 2012 – 2014*, którego głównym celem jest: *Zmniejszenie dysfunkcji oraz wzrost umiejętności radzenia sobie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej*. Założeniem Programu jest tworzenie maksymalnych warunków

---

¹ J. Borkowski, Socjologia i psychologia społeczna. Pułtusk: 2003, s. 76.

² Z. Klimek, Profilaktyka zagrożeń w praktyce. Jelenia Góra: 2008, s. 16.

³ J. Kurzępa, Zagrożona niewinność. Zakłócenia rozwoju seksualności współczesnej młodzieży. Kraków: 2007, s. 181.

⁴ P. Szwiec, „Dzieci w seks- biznesie”. Niebieska linia: 2007, Nr 2, s. 19-22.

⁵ Z. Klimek, Profilaktyka zagrożeń w praktyce. Jelenia Góra: 2008, s. 104.

umożliwiających poprawę jakości życia mieszkańców gminy Ełk. Działania w celu poprawy jakości życia rodzin będą miały charakter profilaktyczny, ochronny, zaś rodzinie zapewnione zostanie wsparcie psychologiczne oraz pomoc w mierzeniu się z problemami jakie napotykają. Dzięki tym działaniom można zwiększyć szanse rodziny na prawidłowe funkcjonowanie oraz poprawę ich jakości życia.

Praca z rodziną ukierunkowana będzie wydobyciem potencjału własnego rodziny w celu poprawy ich życia, zaś pomoc instytucjonalna zapewniona zostanie, gdy rodzina nie będzie w stanie samodzielnie sprostać wymaganiom bądź problemom.

I. Charakterystyka mieszkańców gminy Ełk

Gminę Ełk na koniec 2011 roku zamieszkiwało 10 850 mieszkańców. Z uwagi na płeć liczba ta podzielona została równomiernie: kobiet było 5 363, natomiast mężczyzn 5 487. Struktura bezrobocia na terenie gminy kształtuje się na poziomie 11% - są to osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, z czego 668 osób otrzymało status osoby długotrwale bezrobotnej. Z osób posiadających status bezrobotnej niespełna 17% ogółu posiadało prawo do zasiłku dla osób bezrobotnych.⁶

Jak wynika z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku (ocena zasobów pomocy społecznej) na przełomie lat 2009 – 2011 widoczny był minimalny spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej. W roku 2011 z pomocy społecznej skorzystało 1168 osób. Najczęściej przyznawaną formą pomocy w roku 2011 była pomoc materialna, pomoc przyznana – 794 decyzjami, pomocy niepieniężnej udzielono 472 rodzinom. W roku 2011 pomocą społeczną objęto 544 rodziny (1731 osób), co stanowi 16% wszystkich mieszkańców gminy Ełk.

Główne powody udzielania pomocy społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2011 przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Powody udzielania pomocy społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2012

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN
Bezrobocie	402
Ubóstwo	321
Niepełnosprawność	130
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	89
Długotrwała lub ciężka choroba	55
Rodziny wielodzietne	48
Rodziny niepełne	45

Źródło: Dane własne GOPS Ełk.

⁶ Źródło: Urząd Gminy Ełk, stan na 31.12.2011.

Rodziny z terenu gminy Ełk charakteryzują się niską aktywnością społeczną i zawodową,

co wynika z problemów występujących w tych środowiskach między innymi: uzależnienia, ubóstwo, bezrobocie oraz zagrożenie wykluczeniem społecznym. Rodziny obok wskazanych powyżej problemów borykają się z wieloma trudnościami takimi jak samotne wychowywanie (45 rodzin objętych pomocą GOPS) oraz wielodzietność (48 rodzin objętych pomocą GOPS). Problem alkoholizmu oraz narkomanii nie jest główną przyczyną udzielenia wsparcia, jednak w wielu rodzinach problem ten występuje.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku wynika, że w roku 2010 umieszczono czworo dzieci z gminy Ełk w pieczy zastępczej, zaś w roku 2011 dwoje dzieci.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w roku 2011 udzielono wsparcia:

- 532 rodzinom (1719 osób w rodzinach) - rzeczywista liczna rodzin – na podstawie ustawy o pomocy społecznej,
- 203 rodzinom (970 osób w rodzinach) – na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 948 rodzinom – na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- 104 rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Wójcie Gminy Ełk wynika, że w roku 2011 wszczęto 11 procedur „Niebieskiej Karty”, natomiast do miesiąca sierpnia 2012 roku wszczęto kolejnych 14 procedur.

Jak wynika z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku w roku 2012 tylko w miesiącu czerwcu z pomocy społecznej skorzystało 394 rodziny (łącznie 1285 osób), natomiast w miesiącu lipcu zanotowano znaczny spadek rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka - 292, tj. 744 osoby.⁷ Zaobserwowany spadek wynika z tego, że w miesiącach tzw. letnich osoby podejmują często prace dorywcze lub wyjeżdżają za granicę.

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z dnia 21 lipca 2011 r. z późn. zm.) w roku 2012 jedną z form pomocy rodzinom jest przyznanie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych asystenta rodziny. Asystent rodziny „przede wszystkim wspiera rodziny

---

⁷ Tamże.

wychowujące dzieci, w prawidłowym wykonywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, ale również wspiera rodziny, których dziecko przebywa w pieczy zastępczej.”⁸

W roku 2011 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku jako partner Stowarzyszenia „Zacheusz” realizował projekt pt. „Akademia Rodziny” – *model lokalnego systemu reintegracji społecznej na terenach wiejskich* współfinansowanego z Unii Europejskiej ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, działaniami którego objęto 15 rodzin, w tym pracą pracownika ds. rodziny - asystentem rodziny. Projekt realizowany był od 1 grudnia 2010 roku do 30 kwietnia 2012. W tym okresie zatrudnionych było 5 asystentów, każdy asystent współpracował z 3 rodzinami przez okres 12 miesięcy.

W roku 2012 w związku z realizacją zadań ustawowych zatrudniono w pierwszym półroczu jednego asystenta rodziny (umowa zlecenie), natomiast w drugim półroczu w związku z realizacją *Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2012 „Asystent rodziny 2012”* otrzymano dofinansowanie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na zatrudnienie 3 asystentów rodziny na umowę o pracę⁹, którzy w myśl ustawy realizują plany pracy z rodzinami oraz udzielają pomocy w rozwiązywaniu problemów tkwiących w rodzinie. Planuje się objęciem 18 rodzin, w tym 6 rodzin będzie przypadać na jednego asystenta.

II. Podstawa prawna

Akty prawne, na podstawie których opracowano Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Elk na lata 2012 – 2014:

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

---

⁸ B. Kowalczyk, Modele pracy asystenta rodziny i współpracy z pracownikiem socjalnym. [W:] Praca socjalna. Lipiec- sierpień: 2012, s. 5.

⁹ Dane własne GOPS.

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r., Nr 9, poz. 59 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r., Nr 11, poz. 109 z późn. zm.)
- Ustawa z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2011 r., Nr 45, poz. 235).

III. Cel główny oraz cele szczegółowe

✓ *Cel główny:*

Zmniejszenie dysfunkcji oraz wzrost umiejętności radzenia sobie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

✓ *Cele szczegółowe:*

1. Zwiększenie wydolności opiekuńczo - wychowawczej rodziców lub opiekunów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
2. Poprawa stanu zdrowia oraz radzenia sobie z niepełnosprawnością lub zaburzeniami rozwojowymi dzieci występujących w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
3. Ograniczenie sytuacji kryzysowych w rodzinach powstających w wyniku występujących uzależnień i współuzależnień.
4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zaktywizowanie zawodowe członków rodziny pozostających poza rynkiem pracy.
5. Zwiększenie świadomości rodzin o roli podmiotów udzielających pomocy.
6. Zwiększenie bezpieczeństwa rodziny poprzez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

IV. Problemy związane z realizacją zadań

W trakcie warsztatów Zespołu tworzącego Program wyszczególniono:

✓ **Problem główny:**

Dysfunkcje oraz trudności rodziny w pełnieniu prawidłowej funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

✓ **Problemy szczegółowe:**

1. Niewydolność opiekuńczo – wychowawcza rodziców bądź opiekunów.

- niezaradność życiowa,
- brak właściwych wzorców w pełnieniu roli rodzica,
- powielanie negatywnych wzorców wyniesionych z domu rodzinnego,
- zanik autorytetów, tradycji, obyczajów, wartości związanych z instytucją rodziny,
- brak hierarchii wartości,
- nieumiejętność organizacji życia rodzinnego,
- nieumiejętność organizowania pracy oraz czasu wolnego,
- nieumiejętność lub niechęć wspólnego spędzania czasu,
- wielodzietność,
- zrzucanie odpowiedzialności za wychowanie na innych lub pozostawienie dzieci bez opieki,
- przewaga mass – mediów w wychowaniu dzieci,
- wykluczenie społeczne rodzin z powodu trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
- trudności w pełnieniu prawidłowej funkcji opiekuńczo – wychowawczej spowodowane wychowaniem dzieci przez jednego rodzica/ opiekuna (eurosieroctwo, rodziny rozbite, rodzice/ opiekunowie samotnie wychowujący dzieci).

2. Choroby i niepełnosprawność występujące w rodzinie.

- długotrwała, przewlekła choroba w rodzinie,
- brak podejmowania leczenia,
- zaburzenia rozwojowe dzieci w rodzinie,
- zaburzenia psychiczne,
- niepełnosprawność intelektualna rodziców,
- nieuregulowana sytuacja prawna dotycząca ubezwłasnowolnienia,
- depresja,

- niski poziom umiejętności opiekuńczych rodziców/ opiekunów nad dzieckiem niepełnosprawnym lub zaburzonym,
- niska umiejętność przekazywania prawidłowych wzorców funkcjonowania w społeczeństwie.

3. Uzależnienia i współuzależnienia w rodzinie.

- niechęć do podjęcia terapii i leczenia,
- niska świadomość na temat środków odurzających,
- brak umiejętności rozwiązywania problemów – „ucieczka” w uzależnienia,
- nieświadome wchodzenie w uzależnienie członków rodziny,
- wchodzenie w konflikty z prawem,
- zaniedbywanie i nie wywiązywanie się z funkcji opiekuna/ rodzica,
- zły wzorzec przekazywany dzieciom powodujący demoralizację,
- życie w wirtualnym świecie – uzależnienia od mass – mediów,
- nieświadomość uzależnienia.

4. Bezrobocie w rodzinie.

- długotrwałe bezrobocie pełnoletnich członków rodziny,
- niskie dochody rodziny powodujące ubóstwo i zadłużenia,
- trudne warunki socjalno – bytowe,
- nieumiejętność gospodarowania budżetem domowym,
- niechęć oraz lęk przed zmianą.

5. Niska świadomość rodziny o roli podmiotów udzielających pomocy.

- traktowanie OPS jako instytucji wsparcia finansowego (brak korzyści duchowych),
- słaba wiedza o usługach świadczonych przez OPS i inne podmioty działające na rzecz rodziny,
- ograniczony dostęp do usług związanych z doradztwem zawodowym, prawnym,
- niechęć współpracy z pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny,
- niska świadomość rodzin o roli asystenta rodziny,
- brak otwarcia na pomoc specjalistów (niska świadomość o własnych problemach, potrzebach, możliwościach),
- wstyd przed wizytą w poradni np. psychologicznej,
- niski poziom wiedzy rodzin o możliwości korzystania z rodzin wsparcia,

- niewiedza o konsekwencjach związanych z przeżyтыми traumami.

6. Przemoc w rodzinie.

- przestępstwa przeciwko funkcjonowaniu rodziny (zniszczenia mienia, kradzieże, przemoc, zaniedbanie),
- konflikty z prawem,
- niski poziom wiedzy ludzi o możliwości złożenia wniosku o ściganie przeciwko osobom najbliższym,
- niski poziom wiedzy ofiar przestępstw na temat związany z procedurą „Niebieskiej Karty”,
- sytuacja przemocowa w rodzinie powodująca niedostosowanie społeczne dzieci, demoralizację.

V. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ większa liczba specjalistów i dostęp do instytucji, ➤ wprowadzenie funkcji asystenta rodziny, ➤ otwartość instytucji na pomoc rodzinie, ➤ lepszy przepływ informacji dotyczących możliwości udzielania pomocy, ➤ dogodne godziny pracy urzędów i instytucji, ➤ wzrost kompetencji pracowników, ➤ powołanie ośrodków wsparcia dziennego dla dzieci, ➤ wsparcie ze strony organizacji pozarządowych, ➤ lepszy przepływ informacji między organizacjami, ➤ zwiększenie dostępności bezpłatnych ofert kulturalnych, ➤ rozwijanie działalności charytatywnej, ➤ organizowanie wypoczynku, paczek świątecznych, ➤ funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ utrudnienia komunikacyjne, ➤ niedostateczna ilość środków finansowych, ➤ zbyt duży przydział rodzin dla jednego asystenta, ➤ częsta zmiana asystentów rodziny, ➤ brak chęci współpracy ze strony rodzin pomimo dobrego przygotowania i otwartości instytucji, ➤ bierność rodzin.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozszerzenie liczby podmiotów pracujących z rodziną, ➤ podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak pewności finansowania działań (niestabilność, ograniczone środki finansowe), ➤ niestabilność w podejmowanych

<ul style="list-style-type: none"> ➤ wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczych, ➤ zintegrowanie i systematyczne działania różnych podmiotów na rzecz rodzin, ➤ szeroki wachlarz usług realizowanych na rzecz rodziny, ➤ pozyskiwanie na realizację działań środków zewnętrznych, ➤ posiadane doświadczenie we współpracy z różnymi podmiotami pracującymi na rzecz rodzin, ➤ doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, ➤ realizacja programów profilaktycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ działaniach (praca asystenta przerywana), ➤ stereotypowe postrzeganie OPS jako instytucji przyznającej świadczenia, ➤ rosnąca liczba zadań do realizacji przez samorządy, ➤ wysoki poziom ubóstwa rodzin, rosnące koszty utrzymania rodziny, ➤ uzależnienie rodzin od pomocy społecznej, ➤ wzrost żądań klientów OPS.
---	--

VI. Założenia programu

Adresaci

- Rodziny dysfunkcyjne, w których występują trudności w wykonywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- Dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, wobec których istnieje prawdopodobieństwo umieszczenia w pieczy zastępczej na czas potrzebny rodzinie do wyjścia z trudności,
- Rodziny, którym władza rodzicielska została odebrana lub ograniczona poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej bądź w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz rodziny, które otrzymały nadzór kuratora.

Termin realizacji oraz harmonogram Projektu

- **termin realizacji:** *1 stycznia 2012 roku – 31 grudnia 2014 roku,*
- **harmonogram:** Działania zaplanowane w Programie będą realizowane w latach 2012-2014.

Realizacja

<u>Działania</u>	<u>Realizatorzy</u>	<u>Wskaźniki</u>
1. Zwiększenie wydolności opiekuńczo - wychowawczej rodziców lub opiekunów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.		
<ul style="list-style-type: none"> - Analizowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, w których istnieje prawdopodobieństwo umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, - Wpieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego, - Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających w razie zdiagnozowanych potrzeb, - Współpraca ze środowiskiem lokalnym, Sądem, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi, - Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, - Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem, - Realizacja programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin, - Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym pomoc psychologa, socjoterapeuty), - Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, - Tworzenie i rozwój dziennych ośrodków wsparcia w razie zdiagnozowanych potrzeb, - Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, - Poradnia Psychologiczno <ul style="list-style-type: none"> - Pedagogiczna, - Świetlice, - Urząd Gminy, - Rodzina Pomocowa, - Zespół Kuratorski, - Sąd Rodzinny, - Policja, - Organizacje Pozarządowe, - NZOZ, - Szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba asystentów rodziny pracujących na terenie gminy Etka, - liczba dzieci jakie skorzystają z wypoczynku, - liczba programów profilaktycznych, - liczba osób i rodzin jaka skorzystała z programów profilaktycznych, - liczba udzielonych konsultacji i porad.
2. Poprawa stanu zdrowia oraz radzenia sobie z niepełnosprawnością lub zaburzeniami rozwojowymi dzieci występujących w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.		
<ul style="list-style-type: none"> - Udzielanie pomocy rodzinom w 	<ul style="list-style-type: none"> - Powiatowe Centrum 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin, w których

<p>rozwiązywaniu problemów związanych z niepełnosprawnością przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie usług opiekuńczych, - Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym pomoc psychologa, socjoterapeuty), - Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem. 	<p>Pomocy Rodzinie - dział ds. osób niepełnosprawnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, - Pielęgniarki środowiskowe, - NZOZ, - Organizacje Pozarządowe, - Dzielne Ośrodki Wsparcia, - Urząd Gminy. 	<p>występuje niepełnosprawność,</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin, korzystających z usług opiekuńczych, - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w których występuje niepełnosprawność lub zaburzenia rozwojowe dzieci.
<p>3. Ograniczenie sytuacji kryzysowych w rodzinach powstających w wyniku występujących uzależnień i współuzależnień.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie grup wsparcia, - Pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniem i współuzależnieniem przez asystentów oraz pracowników socjalnych, - Realizacja programów profilaktycznych, - Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym pomoc psychologa, socjoterapeuty), - Współpraca z poradnią terapii uzależnień, - Motywowanie do podjęcia leczenia w poradni leczenia uzależnień na rzecz minimalizowania uzależnienia i współuzależnienia przez asystentów i pracowników socjalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poradnia Terapii Uzależnień, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Wójcie gminy Elk, - Świetlice, - Organizacje Pozarządowe, - Szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z grup wsparcia, - liczba osób jakie podjęły terapię w poradni, - liczba realizowanych programów profilaktycznych, - liczba rodzin objętych wsparciem, w których występuje problem uzależnienia i/ lub współuzależnienia.
<p>4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zaktywizowanie zawodowe członków rodziny pozostających poza rynkiem pracy.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Reintegracja społeczno - zawodowa nieaktywnych zawodowo członków rodziny w Klubie Integracji Społecznej, - Motywowanie nieaktywnych członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, - Pomoc i wspieranie rodziny w rozwiązywaniu problemów spowodowanych bezrobociem w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Klub Integracji Społecznej, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, - Powiatowy Urząd Pracy, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, - Ochotniczy Hufiec Pracy, - Organizacje Pozarządowe, - instytucje szkoleniowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób skierowanych do KIS.
<p>5. Zwiększenie świadomości rodzin o roli podmiotów udzielających pomocy.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Uświadomienie o roli podmiotów działających na rzecz rodziny, w tym 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych spotkań, konferencji lub

<p>asystenta rodziny,</p> <p>- Organizowanie spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny oraz podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,</p> <p>- Upowszechnianie sprawdzonych rozwiązań we współpracy ze specjalistami przez asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych.</p>	<p>- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Wójcie gminy Ełk,</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,</p> <p>- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,</p> <p>- Sąd Rodzinny,</p> <p>- NZOZ,</p> <p>- Szkoły,</p> <p>- instytucje kultury.</p>	<p>seminariów dotyczących problematyki rodziny.</p>
6. Zwiększenie bezpieczeństwa rodziny poprzez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.		
<p>- Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie dotkniętej przemocą w rodzinie,</p> <p>- Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym,</p> <p>- Zapobieganie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny dotkniętej problemem przemocy w rodzinie poprzez pracę z asystentem rodziny.</p>	<p>- Zespół Interdyscyplinarny przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej,</p> <p>- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Wójcie gminy Ełk,</p> <p>- Poradnia Leczenia Uzależnień,</p> <p>- Policja,</p> <p>- Sąd Rodzinny,</p> <p>- Zespół kuratorski,</p> <p>- Prokuratura,</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Ośrodek Interwencji Kryzysowej,</p> <p>- Szkoły.</p>	<p>- liczba rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie,</p> <p>- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”.</p>

Realizatorzy:

Podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny, w szczególności:

- Urząd Gminy Ełk;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- świetlice wiejskie;
- szkoły, przedszkola;
- Komenda Powiatowa Policji w Ełku;
- Centrum Kultury Gminy Ełk;

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna;
- służba zdrowia;
- organizacje pozarządowe;
- Kościół;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku;
- Sąd Rejonowy w Ełku;
- Koordynator Gminnego Programu - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku.

Finansowanie

- Środki własne gminy, w tym środki przeznaczone na realizację GKRPA,
- Środki budżetu Państwa i województwa przeznaczone na realizację programów,
- Środki z funduszy pomocowych, Unii Europejskiej i inne środki zewnętrzne.

VII. Spodziewane efekty i rezultaty programu

- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi,
- Zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
- Poprawa sytuacji dzieci w rodzinie,
- Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych,
- Podniesienie świadomości rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy i sposobach radzenie sobie z tym problemem,
- Upowszechnianie rodziny jako priorytetu w pracy instytucji i służb działających na rzecz rodziny,
- Uwrażliwienie i zaktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych,
- Stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i rodzin.

VIII. Monitoring i ewaluacja

Koordynator Programu będzie w terminie do 31 marca każdego roku, sporządzał

sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny.

Koordynator Programu będzie odpowiedzialny za monitorowanie Programu raz na rok na podstawie analizy jakościowej i ilościowej realizacji Programu, w oparciu o dane przekazane przez przedstawicieli instytucji i podmiotów.

1. Monitoring i ewaluację Programu będzie prowadzić Koordynator Programu.
2. Raz w roku Koordynator Programu składać będzie Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.
4. W trakcie realizacji Programu istnieje możliwość dokonywania zmian wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb. Powstałe zmiany Koordynator Programu będzie przedstawiał Radzie Gminy do zatwierdzenia.
5. Ewaluacja Programu zostanie przeprowadzona po zakończonej realizacji celem uzyskania informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one i w jakim stopniu w realizacji celów Programu.

IX. Zespół tworzący program

1. Adam Ostrowski – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku,
2. Aneta Ruszczyk – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku,
3. Monika Gąsiewska – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku,
4. Lilla Harasim – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku,
5. Bożenna Jadwiga Powązka – Urząd Gminy Ełk,
6. Joanna Kierwiak – Staszek – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
7. Artur Milewski – Komenda Powiatowa Policji w Ełku,
8. Małgorzata Kacprzyk – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,
9. Aleksandra Ponisztera – Sąd Rejonowy w Ełku Wydział Rodzinny i Nieletnich,
10. Bogumiła Mirkowicz – Zespół Szkół Samorządowych w Stradunach,
11. Joanna Luiza Laszczkowska – Zespół Szkół Samorządowych w Strunach,
12. Anna Sańczuk – Zespół Szkolno – Przedszkolny w Nowej Wsi Ełckiej,
13. Ewelina Grygo – Dom Św. Faustyny „Pomocna Dłoń” Caritas Diecezji Ełckiej,
14. Teresa Mierzwińska – świetlica wiejska w Siedliskach,
15. Krzysztof Łapiński – Centrum Kultury Gminy Ełk z siedzibą w Stradunach.